

SOẠN BÀI GIÓ LẠNH ĐẦU MÙA [SOẠN VĂN 6 KẾT NỐI]

Soạn bài Gió lạnh đầu mùa trang 67-74 SGK Ngữ văn 6 tập 1 Kết nối tri thức với cuộc sống, hướng dẫn trả lời các câu hỏi trong bài ngắn gọn.

MỤC LỤC NỘI DUNG

SOẠN THỰC HÀNH TIẾNG VIỆT TRANG 26.....	Error! Bookmark not defined.
I. NGHĨA CỦA TỪ	Error! Bookmark not defined.
II. BIỆN PHÁP TU TỪ	Error! Bookmark not defined.
III. TỪ GHÉP VÀ TỪ LÁY	Error! Bookmark not defined.
BÀI TẬP THỰC HÀNH TIẾNG VIỆT MỞ RỘNG.....	Error! Bookmark not defined.
Tham khảo thêm.....	Error! Bookmark not defined.

Soạn văn 6 Gió lạnh đầu mùa - Kết nối tri thức với cuộc sống sẽ được Đọc tài liệu bao gồm các câu trả lời cho các câu hỏi trong bài học, sau đó là tổng hợp lại kiến thức của cả bài đọc.

SOẠN BÀI GIÓ LẠNH ĐẦU MÙA - KẾT NỐI TRI THỨC

Gợi ý trả lời câu hỏi soạn văn 6 bài Gió lạnh đầu mùa theo sách giáo khoa Kết nối tri thức với cuộc sống.

SOẠN BÀI GIÓ LẠNH ĐẦU MÙA PHẦN TRƯỚC KHI ĐỌC

Câu 1.

Kể về một sự giúp đỡ, chia sẻ mà em đã dành cho ai đó hoặc từng được đón nhận.

Gợi ý

Trường em mỗi năm đều vận động phong trào nuôi heo đất để cuối năm góp lại chút tiền mua đồ dùng học tập tặng cho những bạn có hoàn cảnh khó khăn ở miền núi, nơi ấy, các bạn còn nhiều thiếu thốn cần sự giúp đỡ từ mọi người.

Năm nào em cũng được mẹ mua cho con lợn đất để tiết kiệm. Qua ti vi và sách báo, em được biết những học sinh nơi miền núi xa xôi thiếu từng cuốn vở, chiếc bút, từng cái áo ấm ngày đông rét, từng đôi dép để đi, em thương các bạn vô cùng. Những quần áo cũ không mang nữa, em xếp lại một góc, những sách vở đã học, đồ dùng không dùng đến em cất cẩn thận để quyên góp gửi các bạn. Hàng ngày, em nhổ tóc sâu cho bà, làm việc nhà giúp mẹ, nếu được bố mẹ thưởng em đều nhét vào chú lợn đất để dành. Ngày tổng kết cuối năm, đập vỡ chú lợn đất, mẹ và em ngồi tính được 500.000 đồng, cộng với số tiền thưởng em được nhận khi đạt danh hiệu học sinh giỏi em gửi vào thùng quyên góp của nhà trường gửi đến các bạn. Dù biết đó là số tiền không quá lớn nhưng em rất hạnh phúc vì được đóng góp phần mình giúp đỡ những khó khăn thiếu thốn của các bạn.

Bố mẹ em cũng rất vui vì em đã biết chia sẻ với mọi người. Mẹ bảo "lá lành đùm lá rách" là truyền thống tốt đẹp của dân tộc ta, con đã biết yêu thương, sẻ chia với các bạn nhỏ thiếu may mắn, mẹ rất vui và tự hào. Mẹ mong rằng trong tương lai con sẽ giúp đỡ được nhiều người hơn nữa, con nhé". Lời mẹ dặn khiến em càng hiểu được rằng vai trò của tình thương yêu là rất quan trọng, em sẽ cố gắng thật nhiều để giúp đỡ được nhiều người hơn nữa trong cuộc sống.

Câu 2.

Đọc nhan đề Gió lạnh đầu mùa, em dự đoán nhà văn sẽ kể chuyện gì?

Gợi ý

Đọc nhan đề Gió lạnh đầu mùa, em dự đoán nhà văn sẽ kể câu chuyện đơn giản nhưng ý nghĩa có bối cảnh mùa đông, trời lạnh giá. Truyện tuy đến gió lạnh nhưng có lẽ sẽ là câu chuyện ấm áp về tình đời, tình người.

SOẠN BÀI GIÓ LẠNH ĐẦU MÙA PHẦN ĐỌC VĂN BẢN

Câu 1.

Chiếc áo bông cũ có xuất hiện ở phần tiếp theo của truyện không?

Trả lời

Chiếc áo bông có xuất hiện ở phần tiếp theo của truyện.

Câu 2

Dáng vẻ bề ngoài của bé Hiên được miêu tả như thế nào?

Trả lời

Dáng vẻ bề ngoài của bé Hiên được miêu tả: "Co ro đứng bên cột quán, chỉ mặc có manh áo tả toì, hở cả lưng và tay". Hiên không có áo lạnh để mặc vì mẹ Hiên rất nghèo, chỉ có nghề đi mò cua bắt ốc.

Câu 3

Theo em, mẹ Sơn có phạt hai chị em Sơn không. Điều gì khiến em suy đoán như vậy.

Trả lời

Theo em, mẹ Sơn không phạt hai chị em Sơn. Bởi mẹ Sơn là người tình cảm, tinh tế và giàu cảm xúc. Nó thể hiện qua việc mẹ cất giữ chiếc áo bông đã cũ, mẹ yên lặng và xúc động nhớ lại chiếc áo này là của Duyên.

Câu 4

Em có đoán đúng những gì xảy ra trong phần kết của câu chuyện này không?

Trả lời

Em dự đoán sự việc xảy ra ở cuối câu chuyện là: Khi biết được việc hai chị em Sơn cho Hiên chiếc áo bông cũ, mẹ đã không mắng hai chị em mà còn thêm tự hào, ủng hộ về hành động yêu thương, giúp đỡ người khác của hai chị em.

SOẠN BÀI GIÓ LẠNH ĐẦU MÙA PHẦN SAU KHI ĐỌC

Đọc tài liệu tổng hợp trả lời những câu hỏi sau khi đọc bài cùng một vài kiến thức cơ bản về tác giả, tác phẩm cho các em soạn bài Gió lạnh đầu mùa sách Kết nối tri thức thật dễ dàng.

Câu 1 trang 73 Ngữ văn 6 tập 1 Kết nối tri thức

Câu chuyện được kể bằng lời kể của người kể chuyện ngôi thứ mấy?

Trả lời

Câu chuyện được kể bằng lời kể của người kể chuyện ngôi thứ ba.

Câu 2 trang 73 Ngữ văn 6 tập 1 Kết nối tri thức

. Liệt kê một số chi tiết, hình ảnh miêu tả thái độ của chị em Sơn với các bạn nhỏ.

Trả lời câu 2

Một số chi tiết, hình ảnh miêu tả thái độ của chị em Sơn với các bạn nhỏ:

- Sơn và chị vẫn thân mật chơi đùa, chứ không kiêu kỳ và khinh khỉnh như các em họ của Sơn
- Chị Lan dơ tay vẫy một con bé từ nãy vẫn đứng dựa vào cột: Sao không lại đây Hiên, lại đây chơi với tôi.
- Chị Lan hỏi sao áo Hiên rách thê, áo lạnh đâu sao không mặc.

Câu 3 trang 73 Ngữ văn 6 tập 1 Kết nối tri thức

Chỉ ra các câu văn miêu tả ý nghĩ của Sơn khi nghe mẹ và vú trò chuyện về chiếc áo của Duyên; khi Sơn nhớ ra cuộc sống nghèo khổ của mẹ con Hiên. Những suy nghĩ, cảm xúc ấy giúp em cảm nhận điều gì ở nhân vật Sơn.

Trả lời

Những câu văn miêu tả ý nghĩ của Sơn khi nghe mẹ và vú trò chuyện về chiếc áo của Duyên; khi Sơn nhớ ra cuộc sống nghèo khổ của mẹ con Hiên:

- Mẹ Sơn nhắc đến làm Sơn nhớ em, cảm động và thương em quá. Sơn thấy mẹ rơm rớm nước mắt.
- Một ý nghĩ thoáng qua, Sơn lại gần chị thì thầm: Hãy là chúng ta mang cho nó cái áo bông cũ chị ạ.
- Sơn đứng lặng yên, tự dung trong lòng thấy ấm áp, vui vui.

Sơn còn bé nhỏ, ngây thơ, em rất được mẹ yêu. Không một tiếng khóc, một lời vò vãnh. Sơn là một em bé rất giàu tình cảm khi nhớ và thương về em Duyên. Sơn còn là một em bé sống với bạn bè rất có tình người. Trong lúc mấy đứa em họ của Sơn thì ‘kiêu kì và khinh khỉnh’ với các bạn, trái lại Sơn và chị Lan rất chan hòa với chúng. Tình thương và sự quan tâm của Sơn đối với bạn còn được thể hiện bằng những cử chỉ, hành động cụ thể. Thấy cái Hiên, đứa con gái bên hàng xóm, bạn chơi với Lan và Duyên ‘co ro đứng bên cột quán’, chỉ mặc có ‘manh áo rách tả tơi hở cả lưng và tay’, chị Lan gọi, ‘nó cũng không đến... Nghe cái Hiên ‘bịu xịu’ nói với chị Lan là ‘hết áo rồi, chỉ còn cái áo này’, bấy giờ Sơn mới chợt nhớ ra ‘mẹ cái Hiên rất nghèo, chỉ có nghề mò cua bắt ốc thì lấy đâu ra tiền mà sắm áo cho con nữa’. Sơn đã ‘động lòng thương’ bạn và một ‘ý nghĩ tốt thoáng qua’... Sơn đã nói thầm với chị Lan về lấy chiếc áo bông cũ của em Duyên đem cho cái Hiên mặc khi gió lạnh đầu mùa đã thổi về. Sơn thấy lòng mình ‘ấm áp vui vui’ khi đứng lặng yên chờ chị Lan chạy về lấy áo. Đó không phải là một sự bố thí ban ơn! Đó là một nghĩa cử san sẻ tình thương đồng loại ‘lá lành đùm lá rách’. Tấm lòng của Sơn đối với bạn nhỏ rất chân thành. Tình cảm nhường cơm sẻ áo cho bạn rất mãnh liệt! Mặc dù đó là chiếc áo bông của em Duyên, kỉ vật thiêng liêng của mẹ, mặc dù sau đó mẹ cái Hiên đã đem áo đến trả cho mẹ Sơn, nhưng nhờ thế mà mẹ em đã biết cảnh ngộ mẹ cái Hiên, cho mẹ cái Hiên vay năm hào đem về mua áo cho con.

Câu 4 trang 73 Ngữ văn 6 tập 1 Kết nối tri thức

Khi cùng chị Lan mang chiếc áo bông cũ cho Hiên, Sơn cảm thấy như thế nào? Cảm xúc ấy giúp em hiểu được điều gì của sự chia sẻ?

Trả lời

Tình thương chân thành ngây thơ trong sáng ấy đã khiến Sơn nảy ra ý nghĩ và bàn với chị Lan về nhà lấy áo bông cũ của Duyên đem cho Hiên. Trong niềm vui khi mình vừa làm được việc thiện, “Sơn đứng lặng yên đợi, trong lòng tự nhiên thấy ấm áp vui vui”. Đó là ngọn lửa của lòng nhân ái trong sáng, là tình cảm “thương người như thể thương thân”. Thật khéo léo, nhà văn khắc họa tâm trạng phơi phới niềm vui cứ lan tỏa thấm sâu dần, nó xua đi nỗi lạnh lẽo của gió lạnh đầu mùa không biết tự lúc nào không hay.

Câu 5 trang 73 Ngữ văn 6 tập 1 Kết nối tri thức

Hành động vội vã đi tìm Hiên để đòi lại chiếc áo bông cũ có làm em giảm bớt thiện cảm với nhân vật Sơn không? Vì sao.

Trả lời

Hành động vội vã đi tìm Hiên để đòi lại chiếc áo bông cũ không làm em giảm bớt thiện cảm với nhân vật Sơn không. Bởi vì đó là tâm lý và hành động bình thường của một đứa trẻ khi tự ý mang đồ dùng ở nhà đi cho người khác và sợ bị mẹ mắng.

Câu 6 trang 73 Ngữ văn 6 tập 1 Kết nối tri thức

Hãy nhận xét về cách ứng xử của mẹ Sơn và mẹ Hiên trong đoạn cuối câu chuyện.

Trả lời

Nhận xét về cách ứng xử của mẹ Sơn và mẹ Hiên trong đoạn cuối câu chuyện:

Cách ứng xử của mẹ Hiên: không cho con lấy đồ của người khác, đó là đức tính "đói cho sạch, rách cho thơm".

Cách ứng xử của mẹ Sơn: câu nói của mẹ Sơn "Hai con tôi quý quá, dám tự do lấy áo đem cho người ta không sợ mẹ mắng à?", với cử chỉ "âu yếm ôm con vào lòng" chứa đựng biết bao tình thơm thảo. Từ chuyện con đem áo rét cho bạn dẫn đến việc người mẹ cho người đàn bà mò cua bắt ốc vay tiền để mua áo ấm cho con là những nét tươi sáng, ấm áp chứa đựng tình nghĩa, sự chia sẻ, giúp đỡ, đùm bọc lẫn nhau. Đó là một việc làm đầy tình nghĩa. Một miếng khi đói bằng một gói khi no. Tương trợ 'lá lành đùm lá rách', giúp đỡ bạn bè trong lúc khó khăn đói rét là một đức tính quý báu của con người. Tình yêu thương đồng loại làm cho con người trở nên cao quý.

Câu 7 trang 73 Ngữ văn 6 tập 1 Kết nối tri thức

Đọc lại một số đoạn văn miêu tả lại cảm xúc thay đổi của đất trời khi mùa đông đến. Em có thích những đoạn văn này không. Vì sao?

Trả lời

Câu chuyện bắt đầu với những chi tiết miêu tả đất trời từ sự chuyển đổi thời tiết. Trời đang ấm, chỉ qua một đêm mưa rào, bông gió rét thổi về. Ai cũng tưởng như đang ở giữa mùa đông rét mướt. Sơn 'tung chăn tỉnh dậy'. Em nhìn ra ngoài sân, nghe 'gió vi vu...', âm thanh xào xạc của những chiếc lá khô. Những khóm lan 'lá rung động và hình như sắt lại vì rét'... Đây là những đoạn văn thể hiện ngòi bút quan sát tinh tế của tác giả về thiên nhiên. Miêu tả thiên nhiên vào đông, gió

lạnh nhưng người đọc cũng cảm thấy tình người ấm áp qua sự quan tâm chăm sóc từ chiếc áo ấm mà mẹ dành cho Sơn.

Câu 8 trang 74 Ngữ văn 6 tập 1 Kết nối tri thức

Hãy chỉ ra một vài điểm giống nhau và khác nhau giữa hai nhân vật cô bé bán diêm (Cô bé bán diêm) và Hiên (Gió lạnh đầu mùa).

Trả lời

Một vài điểm giống nhau và khác nhau giữa hai nhân vật cô bé bán diêm (Cô bé bán diêm) và Hiên (Gió lạnh đầu mùa):

- Giống nhau: Đều là những cô bé có hoàn cảnh nghèo khó, thiếu thốn, không được hưởng một cuộc sống có "cơm ngon áo đẹp".

- Khác nhau:

- **Cô bé bán diêm:** Có cuộc sống bất hạnh, không có sự yêu thương, bảo vệ của gia đình. Em phải tự mình kiếm tiền mang về cho bố, nếu không có tiền sẽ không được về nhà. Số phận của em là một số phận đầy bi kịch khi em đã không thể chống chọi được sự khắc nghiệt của cuộc sống, đã chết đi, về với vòng tay yêu thương của bà.
- **Hiên:** Em vẫn có mẹ bên cạnh chăm sóc, vẫn có bạn bè, có hai chị em Sơn quan tâm, yêu thương và đùm bọc.

VIẾT KẾT NỐI VỚI ĐỌC

Có nhiều nhân vật trẻ em xuất hiện trong truyện Gió lạnh đầu mùa. Hãy viết một đoạn văn (khoảng 5- câu) trình bày cảm nhận về một nhân vật mà em thấy thú vị.

Bài làm tham khảo

Sơn là một em bé sống với bạn bè rất có tình người. Trong lúc mấy đứa em họ của Sơn thì ‘kiêu kì và khinh khỉnh’ với các bạn, trái lại Sơn và chị Lan rất chan hòa với chúng. Vì thế mới thấy chị em Sơn đến, chúng nó ‘lộ vẻ vui mừng’. Gặp bạn, buổi sớm trong gió lạnh đầu mùa, cái nhìn của Sơn đối với bạn nhỏ, những thằng Cúc, thằng Xuân, con Tí, con Túc,... là cái nhìn yêu thương, cảm thông với cảnh nghèo của bạn. Trời lạnh mà chúng nó vẫn ‘ăn mặc không khác ngày thường,

vẫn những bộ quần áo nâu bạc đã rách vá nhiều chỗ’, và ‘môi chúng nó tím lại...’, chỗ áo quần rách ‘da thịt thâm đi’. Mỗi lần làn gió lạnh thổi qua, các bạn nhỏ của Sơn ‘lại run lên’ và ‘hai hàm răng đập vào nhau’. Biết quan tâm tới đồng loại, biết san sẻ, cảm thông với bạn bè chỉ có ở những trái tim nhân ái, những tấm lòng nhân hậu. Sơn đã chơi, đã sống với bạn bằng trái tim nhân ái, bằng tấm lòng nhân hậu như thế!

KIẾN THỨC MỞ RỘNG BÀI GIÓ LẠNH ĐẦU MÙA

Đọc tài liệu tổng hợp thêm một số kiến thức về tác giả, tác phẩm để các em có thể soạn bài Gió lạnh đầu mùa - Kết nối tri thức với cuộc sống thật đầy đủ trước giờ lên lớp.

1. Tác giả

- Thạch Lam (1910 - 1942) tên khai sinh là Nguyễn Tường Vinh (sau đổi thành Nguyễn Tường Lân) sinh tại Hà Nội, trong một gia đình công chức gốc quan lại.
- Ông là em ruột của Nhất Linh và Hoàng Đạo, cả ba đều là thành viên của nhóm Tự lực văn đoàn.
- Khi còn nhỏ, Thạch Lam sống ở quê là phố huyện Cẩm Giàng, tỉnh Hải Dương. Sau đó ông theo cha chuyển sang tỉnh Thái Bình.
- Ông học ở Hà Nội, sau khi thi đỗ tú tài phần thứ nhất thì ra làm báo viết văn.
- Thạch Lam thường viết “những truyện không có chuyện”, chủ yếu là khai thác thế giới nội tâm của nhân vật với những cảm xúc mong manh, mơ hồ trong cuộc sống thường ngày.
- Văn của ông trong sáng, giản dị mà thâm trầm sâu lắng.
- Một số tác phẩm:

- Truyện ngắn: Gió lạnh đầu mùa (1937), Nắng trong vườn (1938), Sợi tóc (1942)
- Tiểu thuyết: Ngày mới (1939)
- Tùy bút: Hà Nội băm sáu phố phường (1943)...

2. Tác phẩm

a. Hoàn cảnh sáng tác

Truyện được in trong tập truyện ngắn “Gió lạnh đầu mùa” (NXB Đời nay, 1937).

b. Bố cục

Bố cục Gió lạnh đầu mùa có thể chia làm 3 phần.

- + Phần 1 (Từ đầu đến rơm rớm nước mắt): Cảnh sinh hoạt trong gia đình Sơn ngày gió đầu mùa.
- + Phần 2 (Tiếp đến ấm áp vui vui): Cảnh hai chị em Sơn cùng vui chơi và chia sẻ áo ấm cho Hiên.
- + Phần 3 (Còn lại): Sự lo lắng của Sơn và cảnh mẹ Hiên trả lại áo.

c. Tóm tắt

Buổi sáng hôm nay, khi thức dậy, Sơn cảm nhận rõ cái rét của mùa đông đã đến. Chị và mẹ của Sơn đều đã dậy, ngồi quạt hỏa lò để pha nước chè uống. Mọi người đều đã mặc áo ấm cả. Sơn được mẹ cho mặc một cái áo vệ sinh màu nâu sẫm với một cái áo dạ khâu chỉ đỏ. Sau đó, hai chị em chạy ra chợ chơi cùng với lũ trẻ con trong làng. Chúng đều là những đứa trẻ nhà nghèo không có áo ấm để mặc. Khi nhìn thấy chị em Sơn với những chiếc áo ấm thì liền đến gần xuýt xoa khen ngợi. Hiên là một cô bé nhà nghèo, không có áo ấm để mặc. Sơn nhìn thấy động lòng thương, bàn với chị về nhà lấy chiếc áo bông cũ đem cho Hiên. Về đến nhà, hai chị em lo sợ mẹ biết được, định sang nhà Hiên đòi áo nhưng không thấy đâu. Khi về nhà thì liền thấy mẹ Hiên đang ngồi nói chuyện với mẹ mình. Mẹ Sơn thấy nhà Hiên nghèo khổ bèn cho mẹ Hiên mượn năm hào may áo ấm cho con.

-/-

Với toàn bộ tài liệu hướng dẫn soạn bài Gió lạnh đầu mùa - Kết nối tri thức, hi vọng các em sẽ chuẩn bị bài học tốt nhất trước khi tới lớp. Chúc các em học tốt môn Ngữ văn 6.

Tham khảo thêm

- [Soạn bài Cô bé bán diêm Kết nối tri thức](#)
- [Soạn bài thực hành tiếng Việt trang 66](#)
- [Soạn bài Gió lạnh đầu mùa](#)
- [Soạn bài thực hành tiếng Việt trang 74](#)
- [Soạn bài Con chào mào](#)
- [Soạn bài văn kể lại một trải nghiệm của em trang 77](#)
- [Soạn bài Kể về một trải nghiệm của em](#)
- [Soạn bài củng cố, mở rộng trang 83](#)
- [Soạn bài Lắc-ki thực sự may mắn](#)